C/2024/2893

25.4.2024

Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 (põllumajandustoodete ja toidu kvaliteedikavade kohta) artikli 50 lõike 2 punkti a kohase nimetuse registreerimise taotluse avaldamine

(C/2024/2893)

Käesoleva dokumendi avaldamine annab õiguse esitada vastuväiteid Euroopa Parlamendi ja nõukogu määruse (EL) nr 1151/2012 ([1]) artikli 51 kohaselt kolme kuu jooksul alates käesoleva dokumendi avaldamise kuupäevast.

KOONDDOKUMENT

„Söke Pamuğu“

ELi nr: PGI-TR-03016 – 2.10.2023

KPN ( ) KGT (X)

1. **Nimetus(ed)**

„Söke Pamuğu“

2. **Liikmesriik või kolmas riik**

Türgi

3. **Põllumajandustoote või toidu kirjeldus**

3.1. *Toote liik*

Klass 2.14. Puuvill

3.2. *Punktis 1 esitatud nimetusele vastava toote kirjeldus*

Nimetusega „Söke Pamuğu“ tähistatakse Söke piirkonnas kasvatatud toorpuuvilla. See on saadud järgmistest sortidest: „Gloria“, „Claudia“, „Carmen“, „Deltapine“, „Julia“, „Lydia“, „Beyaz Altın“, „DP396“, „Famosa“ ja „Nazilli 84“.

Tabel 1

Toote „Söke Pamuğu“ iseloomulikud omadused

OMADUSED	VÄÄRTUS
Puuvilla saagis (kg/ha)	460–550
Kiu pikkus (mm)	28–32
Kiu läbimõõt (µm)	3,9–4,7
Kiu tõmbetugevus (g/teks)	29–37
Kiu küpsus (%)	0,86–0,87
Kiu pikkuse ühtlus (%)	84–86
Kiu kollasus (+ b)	7–10
Värvus	(21-1)–(41-1)
Prügisus kius	9–63

([1]) ELT L 343, 14.12.2012, lk 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2012/1151/oj.

Lühikese kiu sisaldus (%)	6–8
Pika kiu sisaldus (%)	83–87
Kiu läige (Rd)	76–87
Topilisus (%)	3–6
Painduvusindeks	125–185
Niiskusesisaldus (%)	7–8,5

3.3. *Sööt (üksnes loomse päritoluga toodete puhul) ja tooraine (üksnes töödeldud toodete puhul)*

3.4. *Tootmise erietapid, mis peavad toimuma määratletud geograafilises piirkonnas*

Toote „Söke Pamuğu“ tootmisetapid, mis peavad toimuma määratletud geograafilises piirkonnas, on loetletud allpool:

— seemnete valimine ja hankimine,

— mullaharimine,

— istutamine,

— niisutamine ja väetamine,

— taimede hooldus (v.a saagikoristus),

— saagi koristamine.

3.5 *Sellise toote viilutamise, riivimise, pakendamise jm erieeskirjad, millele registreeritud nimetus viitab*

—

3.6 *Sellise toote märgistamise erieeskirjad, millele registreeritud nimetus viitab*

Pakendile peab olema trükitud KGT logo. Kui pakendile ei ole võimalik logo paigutada, peab kaitstud geograafilise tähise logo olema nähtav müügialal.

4. **Geograafilise piirkonna täpne määratlus**

Toote „Söke Pamuğu“ tootmise geograafiline piirkond on Türgis Aydını provintsis kogu Söke ringkonna territoorium.

5. **Seos geograafilise piirkonnaga**

Puuvilla „Söke Pamuğu“ toodetakse Söke piirkonnas mitmesugustest puuvillasortidest („Gloria“, „Claudia“, „Carmen“, „Deltapine“, „Julia“, „Lydia“, „Beyaz Altın“, „DP396“, „Famosa“ ja „Nazilli 84“). Tootele on iseloomulik vähene kollasus, läige ja pikk kiud. Puuvillast „Söke Pamuğu“ valmistatud lõng on peenike ja tugev.

Türgi puuvillakasvatuspiirkondades on kõige kuumem juunis ja juulis. Kõrge temperatuur mõjub halvasti teiste piirkondade puuvillataimedele. Söke ringkonnas valitsevad suvel Meltemi tuuled, mis kiirendavad aurustumist ja vee kadu taimedes. Need tuuled vähendavad mulla niiskust, misläbi leeveneb taimehaiguste risk ja edeneb taimede kasv. Söke ringkonnas on tuuled üldiselt pehmed ja kerged. Kuna piirkond asub pigem sisemaal, mõjutab meri seda vähem. Seega on Söke tuuled tavaliselt kerged ega puhu liialt kõvasti. Meltemi tuuli on sageli tunda suvekuudel, eriti pärastlõunal ja õhtul. Sellel tuulel on jahutav mõju ja veidi madalam temperatuur ning see aitab vältida taimede kuumastressiga seotud probleeme.

Söke piirkonnas esinevad harvad külmad ei kahjusta taimi ega vähenda seega nende saagikust. Egeuse ja Çukurova piirkonnas ning Anatoolia kaguosas kasvatatud puuvilla mõjutavad madal niiskustase ja kõrged temperatuurid. Toote „Söke Pamuğu“ kiu pikkus, läbimõõt, tõmbetugevus, küpsus, pikkuse ühtlus, kollasuse näitaja ja värvus on paremad kui muude piirkondade puuvillal.

Toote „Söke Pamuğu“ omadused on tihedalt seotud Söke ringkonna mulla struktuuriga. Mulla struktuur on oluline tegur, mis mõjutab puuvillataime omadusi. Tänu hästi kuivendatud, niiskust säilitavale ja viljakale mullale arenevad puuvillataime juured jõudsalt ja haigusvabalt. Mulla pH on vahemikus 6,5–7,55. Selliste makrotoitainete, nagu lämmastiku, fosfori ja kaaliumi suur sisaldus mullas tõstab puuvilla „Söke Pamuğu“ saagikust ja hoiab ära soovimatu kollase värvuse tekkimise puuvillas.

Toote „Söke Pamuğu“ saamiseks külvatakse puuvillaseemned aprilli viimasel nädalal. Saagikoristusperiood on 150–155 päeva hiljem, oktoobri esimesel nädalal. Puuvilla koristamine oktoobris tagab, et toote „Söke Pamuğu“ värvus jääb vahemikku 21-1 ja 41-1. Tulemuseks on väga kvaliteetne ja suurepärase värvusega lõng.

Söke ringkonnas on aasta keskmine temperatuur 17,4 °C. Puuvillakuparde moodustamise ajal juunis on temperatuur üle 20 °C, õitsemisperioodil juulis üle 25 °C ja kuparde arenguperioodil augustis üle 30 °C. Puuvillataimi „Söke Pamuğu“ kuumastress ebasoodsalt ei mõjuta Koristusperioodiks, kui temperatuur langeb 15 °C peale, on puuvillakuprad täielikult avanenud. Tänu sellele on toode „Söke Pamuğu“ vähese kollasusega.

Söke ringkonnas on aastane sademete hulk 450–575 mm. See tagab puuvilla „Söke Pamuğu“ optimaalse kasvu ja tootlikkuse. Niisutuskorralduse ja sademete seire on seega väga olulised taimede veevajaduse täitmiseks. Puuvilla „Söke Pamuğu“ kasvuetapis (juunis) ulatuvad taime juured mullas 15 cm sügavusele. Sellel väheste sademetega perioodil on vajalik veekogus umbes 40–60 mm. Sel perioodil niisutavad tootjad põlde 2–3 korda. Jälgida tuleb, et vesi ei puutuks niisutamise ajal taimedega otseselt kokku, see aitab kaitsta taimi haiguste eest. Lisaks on üldiselt levinud arvamus, et liigne niisutamine halvendab toote kvaliteeti. Niisutustavasid hoolikalt kasutades ja sademete hulka arvesse võttes saavad põllumajandustootjad tagada, et puuvillal „Söke Pamuğu“ on kasvuks ja arenguks piisavalt niiskust. Sel moel ei halvene toote kvaliteet. Tootjate kogemus tagab puuvilla ja seega ka puuvillniidi kvaliteedi. Juulis ja augustis on Söke piirkonnas tavaliselt vähe sademeid. Vähene niiskus mõjutab soodsalt toote kvaliteeti.

Sõltuvalt genotüübist kasvavad puuvillakiud eriti pikaks siis, kui öine temperatuur on 18–20 °C. Söke ringkonnas moodustuvad puuvillakuprad 70.-75. päeval ning puuvillakiud juunis ja juulis, kui öine keskmine temperatuur on umbes 19–23 °C. Juulis ja augustis on päevane keskmine temperatuur 30–35 °C. Tänu sellele on toote „Söke Pamuğu“ kiud pikemad kui Türgi puuvillal keskmiselt. Kiu peenus on otseses sõltuvuses kiu pikkusest, mida pikem kiud, seda peenem. Kiu pikkusest sõltub puuvilla kasutamine tekstiilitööstuses. Kvaliteet sõltub kiu pikkusele kohaldatavast ketramismeetodist. Toote „Söke Pamuğu“ kiu pikkus on kuni 32 mm ja peenus 3,9–4,7 mikromeetrit. Kui puuvilla klassifitseeritaks kiu pikkuse järgi, siis liigituks asjaomane toode üsna pika kiuga tooteks.

Puuvilla kvaliteedinäitajaid, nagu värvus ja kiu läbimõõt, mõjutavad rohkem keskkonnatingimused ja viljelusmeetodid kui sordi geneetiline struktuur. Eelkõige mõjutab keskkond märkimisväärselt kiu värvust ja peenust.

Kiu peenus on kiu pikkuse järel puuvilla kõige tähtsam omadus. Mida peenem kiud, seda suurem on niidi number ja ebaühtlus väiksem. Peenest kiust valmistatud lõng on tugevam ja ühtlasem kui jämedast kiust valmistatud lõng. Puuvilla „Söke Pamuğu“ peenust väljendav suhtarv on 3,9–4,7 µg tolli kohta.

Puuvillatootmine on Söke ringkonnas traditsioon. Ringkonnas kasvatatakse puuvilla alates 1700. aastast. 1830ndatel aastatel valmistati Ottomani laevade purjed puuvillast „Söke Pamuğu“ kedratud niidist.

Aastatel 1950–1980 toimus Türgis suur ränne maalt linna, millega kaasnes külaelanikkonna kiire vähenemine. Tänu puuvillatootmisele on inimeste sissetulek Söke ringkonnas siiski jäänud stabiilseks ning elanikkond ei ole märkimisväärselt liikunud.

Puuvillafestival „Söke Pamuk“ on Söke ringkonnas iga-aastane traditsiooniline üritus. Festival toimub tavaliselt 1.–6. oktoobrini. Sellel üritusel hoitakse au sees Söke piirkonna puuvillatootmise traditsioone, puuvillatootjad saavad omavahel kokku ja tõstetakse esile piirkonna kultuurilist rikkust.

Söke Pamuki festivali raames korraldatakse mitmesuguseid ettevõtmisi, näiteks väljasõite puuvillapõldudele, tutvustatakse puuvillakoristust, toimuvad kontserdid, näitused, kohalike toitude degusteerimine, rahvatantsuetendused ja muud kultuurisündmused. Festival on puuvillatootjate, kohalike elanike ja külastajate kohtumispaik ning seal tutvustatakse piirkonna puuvillatööstust ja -kultuuri.

Viide spetsifikaadi avaldamisele

–